

Alemanys en català

La literatura alemanya ocupa, lamentablement, un espai més aviat escàs dins el catàleg editorial català. La xifra oscil·la al voltant dels cent títols i els autors acostumen a ser clàssics antics i moderns.

En el camp de les lletres destaca Bertolt Brecht pel nombre d'obres traduïdes (*Cinc dificultats per a escriure la veritat*, *Quatre converses sobre teatre*, *La compra del llautó*, *Les elegies de Buckow*, *Formalisme i realisme*, *Me-Ti*, *Llibre dels canvis*, *Santa Joana dels escorxadors*, *La novel·la de tres rals*). De Kafka també hi ha bastant on escollir: *Franz Kafka en els seus millors escrits* (una edició antiga d'Arimany), *La metamorfosi*, *Narracions completes* (dos vol.), *El procés*, *Diaris 1910-23*, *El castell* i *Carta al pare*. De Thomas Mann podem trobar *La mort a Venècia*, *Tonio Kroger*, *Tristany* i *Els caps bescanviats*. I de Peter Handke, que malgrat la seva joventut ha assolit un lloc privilegiat a les nostres llibreries —potser, per què la seva mirada-acció que vol incidir en la realitat que ell mateix protagonitza i provoca, arriba amb facilitat al lector— hi ha *Benvinguda al consell d'administració*, *La calvalcada sobre el llac Constança*, *La por del porter davant del penalty* i *El venedor ambulant*.

Dins d'aquesta llista no podien faltar els autors emblemàtics. Goethe apareix amb *Anys d'aprenentatge de Wilhelm Meister*, *Faust* i *Les desventures del jove Werther*; Schiller, amb *Guillem Tell* i *Teatre*; Hölderlin, amb *Himnes* i *Poemes*; Heine, amb *Nits florentines* i *Quadres de viatges*; Novalis, amb *Novel·les i narracions romàntiques*; Rilke, amb *Cartes a un jove poeta*, *Els quaderns de Malte Laurids* i *Els sonets a Orfeu*; Hesse, amb *Damian* i *El joc de les granisses*; Musil, amb *Les tribulacions del col·legial Torless* i *Tres dones*. Els grans noms —no podia ser d'altra manera— han propiciat l'aparició d'un seguit de deixebles que acostumen a ser escriptors, generalment molt professiona-

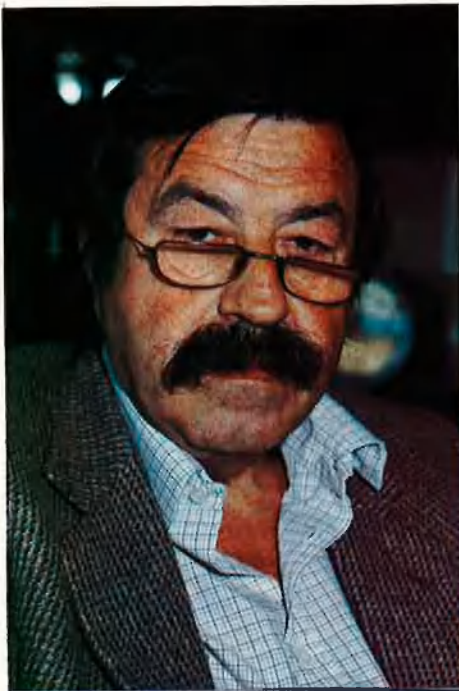
litzats, que tan aviat es dediquen a la narrativa i l'assaig com al teatre o al drama radiofònic (amb excepcions, evidentment, com és el cas de Paul Colan, que va ser traduït al català l'any 76 per Antoni Pous). I un d'aquests escriptors tot terreny és Günter Grass (*El gat i la rata*, *Anestèsia local*). Però Grass és conegut, sobretot, pel seu tarannà contestatari i polític. No en va formava part del Grup 47 que va sorgir després de la guerra, amb l'objectiu d'aglutinar els nous escriptors de la nova Alemanya i amb la idea de recuperar la identitat perduda; i que apostava per una estètica diferent i per una literatura de compromís que, de bon principi, encara es vestia amb la parfernàlia de l'espectacle i la consigna. Böll (*Opinions d'un pallasso*, *El pa dels anys joves*, *Sense dir res*, *Dones a la vora del riu*), un altre membre del Grup 47, va assumir el compromís personal sense adscriure's a posicions ideològiques concretes. Cosa que no va impedir que ataqués la Democràcia Cristiana o treballés per la reconciliació entre l'Est i l'Oest.

Un camí més assossegat és el seguit pels suïssos Friedrich Dürrenmatt (*Opereta d'una banca privada*, *l'Encàrrec*, *La visita de la vella dama*) i Max Frisch (*Guillem Tell*, *una història exemplar*). I un camí en totes direccions és el de Jünger, que va traçar el seu itinerari moral amb materials de *l'infern* i que, als seus 94 anys, ha tingut l'oportunitat d'assajar diferents vies de reconeixement personal i de reflexió sobre els homes i les coses. De Jünger, considerat un hereu del corrent idealista que va de Goethe a Nietzsche, passa per Wagner i conclou en Heidegger, tenim ben poca cosa: *Jocs africans*, *En els espadats de marbre*. Com poc hi ha de Gottfried Benn (*Poemes*); de Klaus Mann (*Novel·la d'infants*); d'Erich Remarque (*Res de nou a l'Oest*); de Wagner (*Tanhäuser* i *Dos contes mitològics*); de Georg Trakl (*Helian* i al-

tres poemes); de Peter Weiss (*Persecució i assassinat de Jean-Paul Marat*); d'Artur Schitzar (*La senyora Berta Garland*) i de Fassbinder (*Les llàgrimes amargues de Petra V. Kont*).

La mort recent de Thomas Bernhard —una de les figures més notòries i controvertides dels seixanta ençà— ha augmentat l'interès editorial per la seva obra: *El nebot de Wittgenstein*, *Trasbals*, *Historietes inèxemplars* i *El Minetti*. Christa Wolf també està a l'ordre del dia, en particular per les seves declaracions arran de la caiguda del mur de Berlín. D'ella es pot trobar *Cassandra*, *Accident* i *L'avinguda del til·lers*. La moda, barrejada amb el sentit de l'oportunitat editorial, ha propiciat l'entrada d'una onada d'escriptors alemanys de distintes èpoques i tendències que ha vingut a aclarir l'encara borrós panorama d'una literatura —o literatures, segons es miri— tan àmplia com interessant. Uns anys enrere apareixia Christoph Hein (*Amic i estrany*); Patrick Süskind (*El Perfum*, *El contrabaix*); Botho Strauss (*Cares conegudes, sentiments barrejats*); Stefan Zweig (*Amok*, *Els ulls del germà etern*, *Novel·la d'escaçs*). No fa gaire temps que va sortir l'irònic Kurt Vonnegut amb *Escorxadors 5* i el Lenz de Büchner, Joseph Roth amb *Rebel·lió*, Alfred Doblin amb *Berlín Alexanderplatz*, l'Anna Seghers de *Trànsit*, Peter Schneider amb *Papa* i Günter Walraff amb *Cap de turc*. I també és publicava una petita novel·la d'un escriptor quasi desconegut *L'amic retrobat* de Fred Uhlman, com també *Memòries d'una cantant alemanya* de Wilhemine Schroeder-Drevient. Es treien les obres biogràfiques de Canetti (*La llengua salvada*, *La torxa a l'orella*, *El joc d'ulls*).

Canetti, assagista de renom, ens obri les portes d'aquest gènere. Fa uns anys, quan l'assaig gaudia de millor salut, es van publicar tot un seguit d'obres dels millors autors alemanys. A les col·lec-

cions *Textos filosòfics i Clàssics del pensament modern i contemporani* es poden veure, entre altres obres de Marx (*La ideologia alemanya, El capital*), de Freud (*Escrits de crítica de la cultura*), de Kant (*Fonamentació de la metafísica i Prolegòmens*), d'Einstein (*L'evolució de la física*), de Jaspers (*Iniciació al mètode filosòfic*), de Lukacs (*L'ànima i les formes, Goethe i el seu temps*), de Mannheim (*Llibertat, poder i planificació democràtica i Ideologia i utopia*), de Nietzsche (*La genealogia de la moral*), de Planck (*El coneixement del món físic*), i de Weber (*L'ètica portestant i l'esperit*). Darrerament han aparegut altres autors de luxe com Benjamin amb *Art i literatura, Diari de Moscou, L'obra d'art a l'època de la seva reproductibilitat* el Simmel de *Sociologia I i II*; Habermas amb *Coneixement i interès*; el Wittgenstein de *De la certesa* i el Horkheimer de *L'hora foscant*. En fi, una relació –on naturalment falten alguns llibres– que sembla llarga, però que no amaga un buit editorial i un cert eclecticisme pel que fa a l'elecció de títols i autors.

Anna Ma Gil

Els seus bitllets d'avió, vaixell, tren, etc., a preus oficials, però amb les millors tarifes.

Aprofiteu les ofertes del mes de juliol per a viatjar:

Atenes, des de .....36.600.- ptes.
Atenes + creuer, des de .....61.600.- ptes.
Egipte, des de .....122.500.- ptes.
Turquia, des de .....98.000.- ptes.
Palma, des de .....15.300.- ptes.

I molts altres viatges.

Per a més informació:

EUROPA TRAVEL SA

Agència de Viatges
C.V. 024. V

Paz, 35 - Telf. 352 93 53
46003 VALÈNCIA